

GÜNEYDOĞU ANADOLU KENET KUŞAĞINDAKİ EKAY ZONU DİLİMLERİNİN TEKTONİK GELİŞİMİNE DAİR VERİLER, ÇAĞLAYANCERİT-GÖLBAŞI/GD TÜRKİYE

Ahmet Can Akıncı^a, Nusret Nurlu^a, Ulvi Can Ünlügenç^a

^aÇukurova Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü,
01330 Balcalı, Sarıçam / Adana / Türkiye
(acakinci@cu.edu.tr)

ÖZ

Güneydoğu Anadolu bindirme kuşağını temsil eden ofiyolitik, volkanik ve melanj ünitelerinin en batıdaki yüzeylemelerinden biri Çağlayancerit (K. Maraş) – Gölbaşı (Adıyaman) civarında gözlenmektedir. Çalışma alanından elde edilen sedimanter, yapısal ve petrolojik veriler bölgenin jeodinamik gelişimine dair yeni bilgiler elde etmek amacı ile yorumlanmıştır. Çalışma alanının güney kesiminde Arap önülkesi üniteleri gözlenmekte olup, incelenen istif Eosen yaşlı biyoklastik - numulitik kireçtaşı ve yersel çört nodülleri içeren mikritik kireçtaşları ile başlamakta ve üst seviyelere doğru Oligosen ve daha sonra erken Miyosen yaşlı kireçtaşlarına geçmektedir. Hemen kuzeyinde ise ofiyolitik kayalardan türeme çamurtaşı, kumtaşı ve ince-kaba taneli kırıntılılar ile başlayan bir bindirme dilimi gözlenmektedir (Meydan Melanjı). Bu ünite spilitik bazalt, spilit, serpantin türü kayalardan oluşan bir matriks içinde amfibolit, kireçtaşı, rekrystalize kireçtaşı, spilit türü bloklar içermektedir. Özellikle çalışma sahasının doğu kesimlerinde bu birimi önce Helete volkanikleri ardından ise tabandan tavana doğru ultramafik kümülatlar, mafik kümülatlar, izotrop gabrolar, tekil diyabaz daykları, levha dayk kompleksi ve volkano-sedimanter kayalardan oluşan Meydan Ofiyoliti tektonik olarak üzerlemektedir. Ofiyolitik, volkanik ve melanja ait bu birimler yersel olarak Geç Kretase yaşlı granitik kayalar tarafından kesilmiştir. Yaklaşık Doğu-Batı uzanımına sahip olan bu zonun daha kuzeyinde ise sedimanter melanj karakterinde ve bölgesel olarak yaygınlık sunan Bulgurkaya Olistostromu yüzeylemektedir. Bu ünite Eosen yaşlı numulitli biyoklastik kireçtaşları, yer yer merceksel ve kanal dolgulu kumtaşı kütle akışı çökelleri ve çamurtaşından oluşan bir matriks içinde farklı boyutlarda Maestrihtiyen-Paleosen yaşlı sığ denizel konglomeratik kayalar ve metamorfik kayaç bloklarından oluşmaktadır. İnceleme alanının daha kuzey kesimlerinde ise; kırmızımsı renkli biyoklastik merceksel kireçtaşları, neritik kireçtaşı, kumtaşı, çamurtaşı, şist, gnays ve mermer çakılları içeren konglomeralar ile temsil edilen Üst Kretase-Paleosen yaşlı bir bindirme dilimi gelir. Genellikle tektonize mermer, şist ve yeşil şist fasiyesindeki fillitlerden oluşan Malatya Metamorfikleri ise bölgenin en kuzey kesimlerinde tüm bu üniteleri tektonik olarak üzerlemektedir.

Anahtar Kelimeler: Güney Doğu Anadolu, Kenet Zonu, Jeodinamik, Helete Volkanikleri

EVIDENCE FOR TECTONIC EVOLUTION OF THE ACCRETIONARY UNITS OF THE SOUTHEASTERN ANATOLIAN SUTURE ZONE FROM THE ÇAĞLAYANCERİT – GÖLBAŞI AREA/SE TURKEY

Ahmet Can Akıncı^a, Nusret Nurlu^a, Ulvi Can Ünlügenç^a

^aÇukurova University, Faculty of Engineering and Architecture, Geological Engineering Department, 01330 Balcalı, Sarıçam / Adana / Turkey

(acakinci@cu.edu.tr)

ABSTRACT

Ophiolitic, volcanic and mélangé units representing the Southeastern Anatolian Thrust Belt are observed around the Çağlayancerit (K. Maraş) - Gölbaşı (Adıyaman) region. By benefiting from sedimentary, structural and petrological data which obtained from the investigated area, we supplied more information to understand the geodynamic development of the SE Anatolian Suture Zone. The southern part of the area dominated by Arabian Foreland units and examined sequence begins with Eocene bioclastic–nummulitic limestones and micritic limestones containing minor chert nodules and passes upwards to Oligocene and Early Miocene limestones. To the north, a thrust duplex (Meydan Mélange) begins with mudstone, sandstone and fine to coarse grained sediments which are derived from the ophiolitic rocks. The Meydan Mélange comprises amphibolite, limestone, recrystallized limestone, spilitic type blocks in a matrix consist of spilitic basalt, spilite and serpentinite. This unit structurally overlain by Helete volcanics and Meydan ophiolite respectively and both units have wider outcrops in the eastern part of the study area around the Helete and Meydan villages. The Meydan Ophiolite comprises ultramafic cumulates, mafic cumulates, isotropic gabbro, single diabase dykes, sheeted dyke complex and volcano-sedimentary rocks as observed from bottom to top in the studied section near Meydan village. Helete volcanics, Meydan Ophiolite and Meydan mélangé are locally cut by Late Cretaceous aged granitic rocks. Further north, this E-W trending imbrication zone structurally overlain by a sedimentary mélangé (Bulgurkaya olistostrome). This unit consists of different size of Maastrichtian-Palaeocene shallow marine conglomeratic sedimentary rocks and metamorphic rock blocks within a matrix composed of Eocene bioclastic nummulitic limestones, locally lenticular and channel-filled sandstone mass flow sediments and mudstones. In the northern part of the study area; Upper Cretaceous-Palaeocene thrust sheet (Harami Formation?) is represented by reddish coloured bio-clastic lenticular limestone, neritic limestone, sandstone, mudstone and schist, gneiss and marble. Regionally extensive Malatya Metamorphics which is dominated by marble, schist and phyllites of green schist facies, tectonically overlies all these units in the northernmost part of the area.

Keywords: South East Anatolia, Suture zone, Geodynamic evolution, Helete volcanics